

Namn, titel, telefon

2015-08-11

RÖG-XX

Samuel Andersson, Brandingenjör

010-4804012

Information till allmänheten avseende Norrköpings Hamn AB
Ramshälls bergrumsanläggning, enligt 14 § Lag (1999:381) om
åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga
kemikalieolyckor.

Upprättad 2015-08-11 av Räddningstjänsten Östra Götaland

Innehåll

Bakgrund	3
Kontaktuppgifter	3
Verksamhet och farliga ämnen.....	3
Risker vid verksamheten på Norrköpings Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning	4
Risker vid verksamheten på Norrköping Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning	5
Räddningstjänsten Östra Götalands plan för räddningsinsatser på Norrköping Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning	6
Räddningstjänstens arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Norrköping Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning	7
Ytterligare information	7

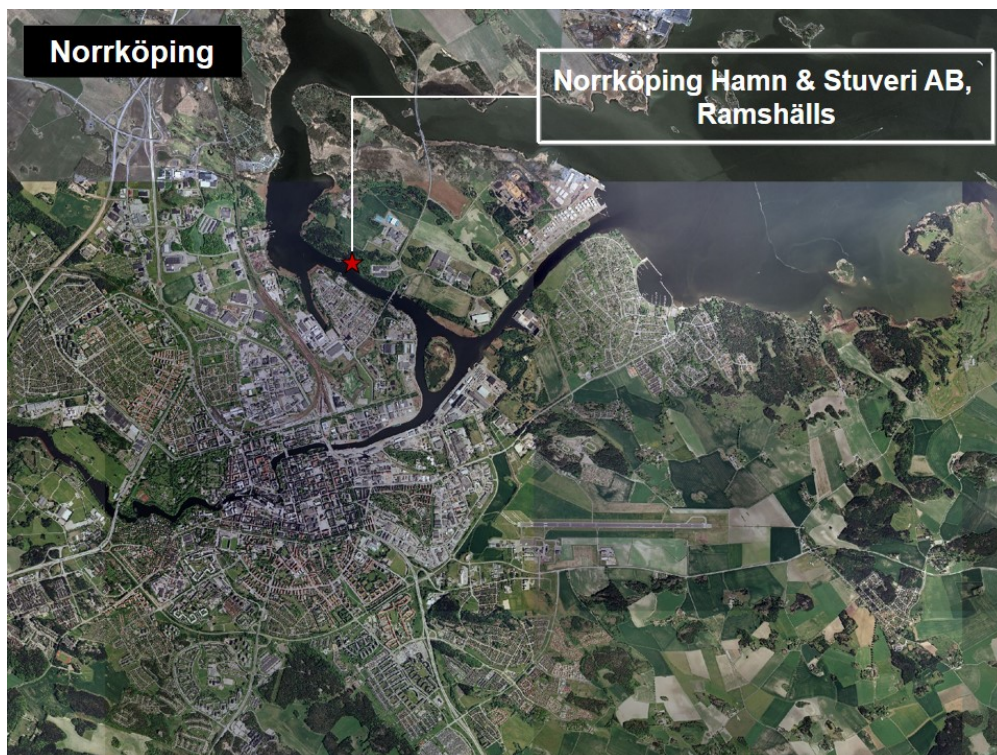

Bakgrund

Norrköpings Hamn AB, Ramshälls bergrumsanläggning (nedan kallat NH Ramshälls) bedriver sådan verksamhet att de omfattas av Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, den så kallade Sevesolagstiftningen. I denna lagstiftning finns det två kravnivåer, beroende på vilken mängd kemikalier som hanteras, men i båda finns det krav gällande att delge allmänheten information om risker i verksamheten och hur dessa hanteras. NH Ramshälls omfattas av den högre kravnivån.

Kontaktuppgifter

Norrköpings Hamn AB
Ramshälls Bergrumsanläggning
Oceangatan 21, Norrköping
Tel: 011 – 25 06 00
Kontaktperson: Raymond Axelsson, teknisk chef

NHS Ramshälls lokalisering på Händelö

Verksamhet och farliga ämnen

NH Ramshälls verksamhet består av lagring av petroleumprodukter i bergrum. Företaget lossar petroleumprodukter från fartyg från egen kaj, lagrar in i bergrum samt lastar ut till tankbil på egen utlastningsplats. Produkter som kan hanteras i anläggningen är bensin, diesel och flygfotogen.

NH Ramshälls omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå på grund av att deras hantering av **petroleumprodukter eller alternativa bränslen med liknande egenskaper** överstiger 25 000 ton.

Bensin

Mycket brandfarlig vätska som antänds lätt och där en brand kan resultera i ett intensivt och snabbt förlopp. Eftersom bensin är lättflyktigt kan ångor sprida sig över ett större område innan antändning och under vissa omständigheter resultera i ett explosionsartat förlopp. Bensin är giftigt vid förtäring och kan orsaka genetiska defekter.

Diesel

Diesel är en brandfarlig vätska som antänds lätt. Vid förtäring kan Diesel vara dödligt om det kommer ner i luftvägarna. Små mängder Diesel räcker för att förorena dricksvatten, en deciliter diesel räcker till att förorena tiotusen kubikmeter vatten. Utsläpp som sprids till mark, grundvatten eller vattendrag kan förorsaka miljöskador.

Flygfotogen

Flygfotogen är en brandfarlig vätska som antänds lätt och där en brand kan resultera i ett intensivt och snabbt förlopp. Eftersom flygfotogen är lättflyktigt kan ångor sprida sig över ett större område innan antändning och under vissa omständigheter resultera i ett explosionsartat förlopp. Flygfotogen är giftigt vid förtäring och kan orsaka cancer.

Risker vid verksamheten på Norrköpings Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning

Norrköping Hamn har analyserat riskerna vid bergsrumsanläggningen och funnit att ett utsläpp som antänds på kajen vid lossning av båt utgör den största risken för en allvarlig kemikalieolycka. Ytterligare scenarier har analyserats med och utan efterföljande brand. Vissa av scenarierna kan ge allvarlig omgivningspåverkan men sannolikheten för att de skulle inträffa har bedömts som låga.

Utsläpp av flygfotogen, bensin eller diesel inom bergsrumsanläggningen påverkar inte omgivningen nämnvärt medan utsläpp på kajen kan få allvarliga konsekvenser för framförallt miljön, men även för personal på plats. Om utsläppet antänds kan konsekvenserna bli **kraftig brand och rökutveckling**. Röken från en sådan brand är giftig och skulle under ogynnsamma förhållanden kunna påverka personer på främst omkringliggande industrier. Ett utsläpp som antänds kan också ske på utlastningsplatsen till tankbil.

Ett **omfattande utsläpp av petroleumprodukter** till Motala ström skulle kunna innebära skador på skyddsvärda naturområden. Lokalt skulle konsekvenserna bli omfattande fiskdöd. Om utsläppet transporteras längs södra Bråviken mot Östersjön skulle det orsaka omfattande skador på sjöfågel, strandängar, mjukbottnar och andra områden med höga naturvärden.

Röken från en brand i petroleumprodukter är giftig. Personer i närområdet bör om möjligt lämna området eller söka skydd inomhus med stängda fönster och avstängd ventilation.

Vid utsläpp till Lindö kanal bör personer i närheten undvika kontakt med vattnet.

Risker vid verksamheten på Norrköping Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning

Vid en händelse på NH Ramshälls varnas allmänheten och informeras vid situationer som kan innebära fara för liv. För detta ändamål finns varnings- och informationssystemet "Viktigt meddelande till allmänheten" (VMA). Systemet består dels av sirener för utomhusvarning och dels av meddelande i radio och TV. Systemet är till för att snabbt kunna nå ett stort antal människor i ett eventuellt riskområde.

Sirenerna ljuder i 7 sekunder och är tysta i 14 sekunder. Detta skall pågå minst 2 minuter.

När du hör signalen gör följande;

- **Gå inomhus.**
- **Stäng dörrar, fönster och ventilation.**
- **Lyssna på radio och TV.**

Så snart som möjligt efter att sirenerna har utlösts ska ett varningsmeddelande gå ut i radio och TV. Meddelandet ska upprepas inom fem minuter och sänds alltid i samtliga radio- och TV-kanaler, som omfattas av systemet. Meddelandet ska innehålla följande information:

- vad som hänt
- vad som utgör det akuta hotet mot liv, hälsa och miljö
- anvisningar om vad människor ska göra för att skydda sig
- vad allmänheten kan göra för att eventuellt underlätta räddningsarbetet

Om du hamnar i rök eller gasmoln;

Rök och gas kan ha starkt stickande lukt som kan ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta.

- **Tänk på vindriktningen! Sök dig bort från olyckan.**
- **Gå från vindriktningen.**
- **Du kan göra ett tillfälligt "flyktfilter" genom att andas genom en fuktad trasa.**

Räddningstjänsten Östra Götaland har möjlighet att utlösa VMA både från skadeplatsen och från Räddningscentralen på station Lambohov, Linköping. Dessutom har vissa verksamheter fått tillstånd att själva utlösa VMA för att snabbt kunna varna allmänheten i omgivningen. NH Ramshälls har inte denna möjlighet och kommer vid behov samverka med Räddningstjänsten Östra Götaland som utlöser VMA och ansvarar för att information går ut i radio och TV.

Räddningstjänsten Östra Götalands plan för räddningsinsatser på Norrköping Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning

För att kunna ingripa vid olyckor som hotar människors liv och hälsa, egendom och miljö finns totalt 16 räddningsstationer i Räddningstjänsten Östra Götaland, organiserade inom fem kommuner. Av våra dessa är fyra heltidsbemannade, två i Linköping och två i Norrköping. Det finns alltid minst 53 uttryckande brandmän och befäl i jour och beredskap. För ledning, samordning och samverkan finns dessutom befäl och operatör för inre ledning, en insatschef och en räddningschef i beredskap

För olyckor som kan inträffa på NH Ramshälls har Räddningstjänsten Östra Götaland insatsplaner med information om anläggningen och annat förberett ledningsstöd. Insatsplanerna syftar till att underlätta för räddningspersonalen att begränsa följderna av en olycka och att varna och skydda allmänheten.

Vid en brand inne i bergrumsanläggningen kommer Räddningstjänsten att, bortsatt från livräddning, i första hand använda en taktik som går ut att stänga inne branden och begränsa syretillförseln, så att en brand självslocknar.

Vid brand på bilutlastningsplats eller kaj kommer Räddningstjänsten att bekämpa branden med skum. Räddningstjänsten att göra avvägningar vid släckning för att inte bidra till spridning av giftiga ämnen i onödan genom påförande av släckvatten. Om röken hotar omgivningen kommer brandförsvaret att varna berörda med hjälp av systemet för utomhusalarmering.

Vid ett utsläpp i Motala ström kommer Räddningstjänsten att begränsa utbredningen med hjälp av länsor som läggs på vattenytan. Samverkan kommer att ske med kustbevakningen för att samordna insatsen med deras miljöräddningsfartyg. Ytterligare resurser finns i form av regionala och statliga depåer för oljeskadeskydd

Utöver de lokala och regionala samverkansparter som finns har Räddningstjänsten Östra Götaland tillgång till ett nationellt kontaktnät av expertis inom en rad områden som förmedlas genom Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB). Genom MSB kan vi också hjälp få med bedömningar och rekvisering av statliga resurser.

Räddningstjänstens arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Norrköping Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning

I verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå ställs långtgående krav på det interna säkerhetsarbetet. Detta medför att Räddningstjänsten Östra Götalands kontakter med dessa verksamheter bygger på ett nära samarbete.

Tillsyn

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) är central samordnande myndighet för Sevesoregelverket och tillsynen utförs av Länsstyrelsen. I tillsynen deltar företrädare för kommunens miljö- och hälsoskyddskontor och räddningstjänsten. För information om den senast utförda tillsynen eller planerade tillsyner på NH Ramshälls, se XX Eller kontakta Länsstyrelsen XX.

Utöver denna tillsyn utför Räddningstjänsten tillsyn utifrån Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. En särskild paragraf (2 kap. 4§) i denna lag ställer mer långtgående krav på företag som bedömts bedriva verksamhet där en olycka skulle kunna orsaka allvarliga skador på människor eller miljön. Samtliga företag som omfattas av den så kallade Sevesolagen omfattas också av denna paragraf och benämns som farliga verksamheter. Med stöd av denna lag för Räddningstjänsten Östra Götaland en dialog med verksamhetsutövaren om vilken beredskap verksamheten bör hålla inför en eventuell olycka.

Övningar

I Sevesolagstiftningen finns krav på att verksamheter som omfattas av den högre kravnivån och räddningstjänsten ska samöva minst en gång var tredje år. För detta finns en upprättad övningsplan som omfattar samtliga Sevesoverksamheter och innehåller tidpunkter för när och hur verksamheten övades senast samt när nästa övning ska ske. Övningar hålls regelbundet med NH Ramshälls för att identifiera brister i beredskapen och för att utveckla och hitta nya säkerhetshöjande åtgärder.

Ytterligare information

För mer information kontakta Länsstyrelsens miljöskyddsenhet XX eller Räddningstjänsten Östra Götalands handläggare XX. Det finns också mer information gällande Räddningstjänstens resurser och plan för insats i dokumentet "plan för kommunal räddningsinsats på Norrköping Hamn, Ramshälls bergsrumsanläggning", vilken finns tillgänglig på rtog.se eller via förfrågan.